

RÄPINA RAHVALEHT

RÄPINA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUSE HÄÄLEKANDJA

Nr 64

juuni 2009

5 krooni

Hea vallarahvas!

*Säilitagem usku iseendasse ning tugevat õlg-õlatunnet
üleaedsetega, hoidkem, toetagem ja tunnustagem üksteist!*

Head võidupüha ja lustakat jaanipäeva

Räpina valla rahvale!

Räpina Vallavolikogu
Räpina Vallavalitsus

Räpina Aianduskool 85

Jaanikuu teisel nädalavahetusel tähistas Räpina suurim õppeasutus Räpina Aianduskool 85. sünnipäeva.

Sünnipäevapidu ning sellega samal ajal toimunud aiandusalased kutsemeistrivõistlused Floristaia 2009 töid Räpinasse kokku tuhatkond külalist, sh vilistlased, Euroopa partnerkoolide esindajad, õnnitlejad lähedalt ja kaugelt.

Räpina Aianduskooli juubeliteole tagasi vaadates tahaksin esile tõsta kahte õnnestumist. Esiteks teeb heameelt see, et meil olid külas partnerkoolide delegatsioonid ja seda meeldivalt arvukalt. Teine tähelepanu väärib suur-sündmus on juubeli puhul välja antud kooli ajalugu ja tänapäeva käsitlev kaunis ja soliidne kogumik „Räpina Aianduskool 85“. Raamat on väga originaalne, koolipere suure austuse ja erilise tänu pälvivad meie kooli vilistlastest toimetaja Madis Jürgen ja kujundaja Kristel Kaerma. Raamatu tiraaž 1000 eksemplari sai juubeliteolega läbi. Et kogumiku järgi on olnud juba arvukalt küsimisi, kavandame täiendtrüki. Aiandushuvilistele ja rohkele vilistlaskonnale mõeldes loodame, et juba lähitulevikus on võimalik juubeli-väljaannet osta ka raamatupoest.

Kooli tänase arengu seisukohalt on võtmetähtsusega paaril viimasel aastal saadud Euroopa Liidu toetus ja see läbi võimalikuks saavad investeeringud. Olulised on uued objektid: söökla, ühiselamu (valmib hiljemalt oktoobriks), alustamisjärgus on kasvahoonekompleksi ehitus. Praeguseks on projektide toel kätte saadud vajaminev õppe-

majandi ja pargitehnika kokku 3 miljoni krooni väärtuses. Räpina Aianduskooli peamaja remont on kavandatud aastatele 2011 kuni 2013.

Kooli sisulise arengu seisukohalt on väga vajalik, et õpetajad saaksid palju ringi käia ja omandada kogemusi õppekvaliteedi tõstmise osas. Käidud on juba palju, on uuritud erinevate koolide õppekavasid, paljut innovaatilist saab rakendada ka siin Räpinas. Käesoleval õppeaastal uuendati seitse õppekava, üks eesmärke on suurendada praktika osa õppeprotsessis.

Räpina Aianduskooli kollektiivi tugevust näitab juubeliteole ja Floristaia üheaegne korraldamine. Selliseid sündmusi pole korraldatavad kahe-kolme inimesega, vaid nõuavad kogu kollektiivi ühist jõupingutust. Tuhat inimest – see on suur hulk külalisi võõrustada. Meie meeskond on toime tulnud ja tahan siinkohal tänada oma maja töötajaid ning vilistlasi lähedal ja kaugemal, kõiki, kes juubeli õnnestumisele kaasa aitasid! Eraldi märgiksin juubeliürituste juures ka Räpina Vallavalitsuse ja Räpina Muusikakooli rolli. Täname toetajaid Innovest, põllumajandusministriumist, Eesti Aiandusliidust.

Heino Luiga

Räpina Aianduskooli direktor

(vaata ka lk 3)

Räpina Aianduskooli direktor Heino Luiga vaatab tulevikku kindla pilguga.
Fotod: Valdur Truija.

Räpina Aianduskoolis ei tegelda vaid aiandusega, mitmekülgsest huvitegevusest said aimu juubeliteole külalised. Pildil floristika I kursuse tütarlasteansambel Jaanus Prüki juhendamisel.

TEADE!

RUUSA PÕHIKOOLI LÕPUAKTUSE AEG ON MUUTUNUD!

RUUSA PÕHIKOOLI LÕPUAKTUS TOIMUB PÜHAPÄEVAL, 21. JUUNIL KELL 15.

VOLIKOGU ESIMEHE VEERG

Hea vallarahvas!

Seda kirjutist alustades on mõtted kõige värskematel sündmustel – Euroopa Parlamendi valimistel. Tulemusi teavad kõik, põhjalikumad analüüsid tulevad hiljem, kuid võimuerakondadel peaks nüüd selge olema, et rahvast eemaldumine on kindel võimalus „räästa alla“ sattuda. Tulevikusooitus valitsusele: arvestage rohkem omavalitsustega, sest nemad on valitsuse ja rahva vaheline lüli. Kui majanduses võrreldakse meid Lätiga ja öeldakse, et Eestil läheb paremini, siis äsja lõppenud Euroopa Parlamendi valimisi Lätiga võrreldes julgen ma tõesti väita, et meil läks hästi.

Volikogu toimetamistest oli tähtsaim eelarve kinnitamine märtsis. Eelarve jäi oma suurusjärgus 2007. aasta tasemele. Nüüd viis kuud hiljem on see tagasihoidlikkus end õigustanud ja laekumised prognoositud tasemel või natuke enam.

Tänavu möödub meil 225 aastat Puuaiasõjast, mille põhjustas pearahamaksu kehtestamine. Loodan, et aeg on meid kõiki rahulikumaks ja valitsust targemaks teinud ning aiad terves riigis jäävad lõhkumata, et makse liialt ei tõsteta ning me tuleme majandussurustest sujuvalt välja.

Maikuu volikogu tulisemaid teemasid oli vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmine. Vaidlusi ei tekitanud maa, vaid põllumajandustootjate eelistamise kohandamine tegeliku eluga. Volikogul on oma valla ettevõtjate toetamine suhteliselt piiratud, aga nägemus oma valla tulevase põllumajandusest peaks igal volikogu liikmel olema ja sellest lähtuvalt tegema ka vastavad otsused. Maikuu kõikide maatükkide kasutusvaldusesse andmise osas volikogu otsusteni ei jõudnud. Volikogu jätkab arutelu ja loodan, et lähiajal jõutakse otsusteni.

Kui põllumeestel on praegu külvide lõpetamise aeg, siis koolides just lõigatakse „saaki“. Head meelt tegi, et Räpina Ühisgümnaasiumis lõpetasid kooliaasta pooled algklasside õpilased kiituskirjaga. Vanemates klassides enam kiituskirju nii palju ei jagatud, kuid rõõmu tegi noorte saavutused spordis ja nende premeerimine „Noorsportlase Fondist“.

Õnnitlen kõiki saabuva võidupüha puhul, soovin rõõmsat jaanipäeva ja päikselist suve!

Tiit Kala

Räpina Vallavolikogu esimees

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine

Uute ühisveevärgi ja ühiskanalisatsiooni torude kaudu teenuse kasutamiseks tuleb kinnistuomanikel kõigepealt esitada AS Revekor'ile (Vabaduse 4, Räpina linn) liitumistaotlus, mille alusel sõlmitakse liitumisleping. Liitumislepingu kohaselt valmis ehitada kinnistuses ühendused.

Kinnistusesse torustike ehitamisest palume AS REVEKORILE teada anda, et saaksime need torud ehitamise käigus töökindluse ja kulgemise seisukohalt üle vaadata.

Torustike ülevaatuseks ja teenuse kasutamise alguses vee-arvesti näidu fikseerimiseks palume ühendust võtta meie telefonil 7961368.

Kindlasti tuleb enne teenuse kasutamise hakkamist sõlmida ka Teenusleping. Neil, kellel ühe teenuse kasutamiseks juba Teenusleping sõlmitud ja näiteks veevärgivee kasutamine varasemast ajast käib, tuleb kanalisatsiooniteenuse kasutamiseks sõlmida selleks vastav leping.

Palume klientidel, kellega pole liitumisleping sõlmitud, ajada korda selleks vajalikud dokumendid esimesel võimalusel.

Kuna käimasolevate tööde tulemusena jäetakse kasutusest välja Piipaküla, Tartu mnt, Lossi ja Ristipala puurkaevuplaid, siis palume majaomanikel, kes hetkel saavad vett nimetatud puurkaevudest liituda uute trassidega hiljemalt 01.08.2009.

Soovitame tutvuda **Räpina valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise korraga** Räpina Vallavolikogu 27. mai 2009. a määrus nr 9.

Järgmised teated järgmises lehes.

AS Revekor
www.revekor.ee

R PINA VALLAVOLIKOGU

R pina Vallavolikogu 27. mail 2009. aastal toimunud korralisel istungil võeti vastu 1 m  r s ja 6 otsust:

- 1. Määrusega nr 9 kehtestati „R pina valla  hisvee-v rgi ja -kanalisatsiooniga liitumise kord”.
- 2. Otsusega nr 27 otsustati astuda mittetulundus- hingu Eesti M isakoolide  hendus liikmeks.
- 3. Otsusega nr 28 kinnitati vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse saajate nimekiri.
- 4. Otsusega nr 29 kinnitati ettepanek maavanemale vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmise kohta ja otsustati eelistada R pina vallas V u-külas asuva maatüki nr 9, pindalaga 2,9 ha vaba põllumajandusmaana kasutusvaldusesse andmisel O  Ruusa Farmerit.
- 5. Otsusega nr 30 kinnitati ettepanek maavanemale vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmise kohta ja otsustati eelistada R pina vallas Kassilaane k las maatüki nr 10, pindalaga 6,2 ha vaba põllumajandusmaana kasutusvaldusesse andmisel O  Ruusa Puitu.
- 6. Otsusega nr 31 kinnitati ettepanek maavanemale vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmise kohta ja otsustati eelistada R pina vallas P asna k las maatüki nr 11, pindalaga 3,6 ha vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmisel FIE Margus Trumsi.
- 7. Otsusega nr 32 otsustati võõrandada otsustus-korras R pina vallale kuuluv Meierei kinnistu Kassilaane k las, R pina vallas, katastritunnus 70702:002:0035, pindala 888 m .

R pina Vallavolikogu otsused ja määrused on väljas vallavalitsuse stendil aadressil Kooli 1 ning nendega on võimalik tutvuda volikogu kantseleis, valla raamatukogudes ja Internetis aadressil www.rapina.ee.

 leskutse Eesti rahvale – laulupidu alkoholist priiks!

Kutsume laulu- ja tantsupeo korraldajaid, esinejaid ja pealtvaatajaid pidutsema ilma alkoholita! Samuti pöördume kõikide maakondlikest laulupidudest osavõtjate poole, et ka need peod jääksid alkoholist vabaks.

Meie rahvas on väike ja iga alkoholi tõttu kaotatud elu ohustab meie kestmist. Alkoholi liigtarvitamine on Eestis väga tõsine probleem. Oleme Euroopas juhtpositsioonil nii alkoholitarbimiselt inimese kohta kui alkoholist põhjustatud haiguste ja vigastussurmade poolest. Meie lapsed joovad alkohoolseid jooke üha rohkem ja alustavad sellega aina nooremas eas.

Eesti rahva ja kultuuri säilimise üks võimsamaid sümboleid on laulupidude traditsioon. Sellesuvisel laulu- ja tantsupeol  hesHingamine on ligi 37 000 osalejat, neist rohkem kui kolmandik lapsed. Näitame oma lastele head eeskujuga ja jätame lauluväljakul ja tantsuplatsi  ares alkohoolsed joogid joomata.

Kaks aastat tagasi toimunud noorte laulupidu õnnestus ilma alkoholita suurepäraselt. Eestlased võivad ju olla mitte just kõige kuumema verega rahvas, aga oma pühal peol ei vaja me muid tujut stjaid peale laulu ja tantsu.

Eesti Arstide Liit
Eesti Perearstide Selts
Lastekaitse Liit
Eesti Terviseedenduse  hing
Ain-Elmar Kaasik, akadeemik, T  emeritprofessor
Arne Saluveer, dirigent, X noorte laulupeo Ilmapuu kunstiline juht

R PINA KULTUURKAPITALI ERALDISED JUUNIS 2009

Taotleja	Projekt	Eraldis
Olavi Ruitlane	Romaani “Naine” kujundamine ja k�ljendamine	6000
Marge Trumsi	K�lap�ev P�asnal	1500
R�pina Muuseumis�prade Seltsing	Oma lugu annab j�udu olemiseks	10000
Ruusa K�la seltsing	R�pina valla k�lade p�ev	8300
Naha k�la seltsing	Heino Tolstingu III m�lestusv�istlused v�rkpallis	3050
R�pina M�lum�ngu Selts	R�pina Paadimees 2009	5000
KOKKU		27 850

SA R pina Kultuurkapitali järgmine taotluste esitamise tähtaeg on 23. oktoober. Taotluste ja aruannete blanketid on saadaval R pina valla kodulehel www.rapina.ee või vallamajas sekretäri juures. Info telefonil 7999511.

Aadressi määramine

Iga elamu ja m  ksus vajab aadressi. R pina vallas on mõningaid piirkondi, kus aadress ei vasta nõutele. Näiteks on probleemsed alad k lade keskused, kus tuleb hoonete aadresse muuta. Hooned on maaga seotud aadressiobjektid ja vajavad aadressi, et saaks määrata aadressisubjekti (inimene, loom, lind, auto jne) elukohta või asukohta.

Aadressiandmete haldussüsteem on aadressiandmeid koguv ja haldav süsteem, mida tarvivad registrid ja infosüsteemid, nii avalik kui erasektor (näiteks rahvastiku-register,  riregister, PRIA, P asteamet, Eesti Post, Elion jne).

Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on korrastada aadressi vajavate objektide (maaüksus, hoone, tänav jne) aadressid ning esitada aadressi määramise kohta vastuvõetud haldusakt vastavatele registritele või sisestada andmed ise vastasse registrisse (kohanimeregister, maaregister, ehitisregister, rahvstikuregister jne).

R pina Vallavolikogu 25. märtsi 2009. aasta otsusega “Aadressikoha nime määramine” määrati R pina vallas Ruusa, Leevaku, Linte ja Rahum e k lasid läbivatele liik-luspindadele (teedele) nimed, mida saab kasutada aadressiobjektide (näiteks katastriüksuste ja hoonete) aadressis.

R pina Vallavalitsuse 09. juuni 2009. aasta korraldusega nr 398 ja 399 “L hiaaadressi määramine” on määratud R pina vallas Ruusa ja Leevaku k las katastriüksustele ja nendel asuvatele hoonetele järgmised aadressid:

- Ruusa k las**
- 1.1 katastriüksuse 70702:003:0043 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 5
 - 1.2 katastriüksuse 70702:003:0075 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 7
 - 1.3 katastriüksuse 70702:003:0028 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 9
 - 1.4 katastriüksuse 70702:003:0060 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 11
 - 1.5 katastriüksuse 70702:003:0023 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 13
 - 1.6 katastriüksuse 70702:003:0024 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 15
 - 1.7 katastriüksuse 70702:003:0037 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 17

- 1.8 katastriüksuse 70702:003:0823 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 19
- 1.9 katastriüksuse 70702:003:0803 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 21
- 1.10 katastriüksuse 70702:003:0805 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 23
- 1.11 katastriüksuse 70702:003:0802 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 25
- 1.12 katastriüksuse 70702:003:0100 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 6
- 1.13 katastriüksuse 70702:003:0087 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 8
- 1.14 katastriüksuse 70702:003:0819 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 10
- 1.15 katastriüksuse 70702:003:0052 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 14
- 1.14 katastriüksuse 70702:003:0029 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 16
- 1.15 katastriüksuse 70702:003:0035 l hiaaadressiks Mõisavahe tee 18

- Leevaku k las**
- 1.1 katastriüksuse 70702:001:0085 l hiaaadressiks Põlva mnt 3
 - 1.2 katastriüksuse 70702:001:0086 l hiaaadressiks Põlva mnt 4
 - 1.3 katastriüksuse 70702:001:0075 l hiaaadressiks Põlva mnt 5
 - 1.4 katastriüksuse 70702:001:0070 l hiaaadressiks Põlva mnt 6
 - 1.5 katastriüksuse 70702:001:0993 l hiaaadressiks Põlva mnt 7
- Isikutel, keda haldusakt puudutab, on võimalus esitada põhjendatud vastuväiteid R pina Vallavalitsusele katastriüksuste ja vastavate hoonete nummereerimise kohta kuni 27. juulini.
- R pina Vallavalitsuse 09.06.2009 korraldusega nr 398 ja nr 399 ning asendiplaaniga saab tutvuda Ruusa ja Leevaku raamatukogus ning R pina valla kodulehel.
- Riiklikesse registritesse tehtavad registrikanded isikutele kulutusi ei tekita.

M ia Kasearu
ma  nik

Räpina Aianduskool 85

(algus lk 1)

Fakte aianduskoolist

Räpina Aianduskooli asutamisajaks loetakse aastat 1924, mil Räpina Reaalgümnaasiumi juurde moodustati põllumajandusklass ja tekkis Räpina Põllumajanduslik Ühisgümnaasium. Kool on kandnud aastate jooksul erinevaid nimesid:

- 1924–1931 Räpina Põllumajanduslik Ühisgümnaasium
- 1931–1934 Põllu- ja kodumajanduslik Täienduskool
- 1935–1938 Räpina Aiatööstuskool
- 1938–1940 Räpina Aianduskeskkool
- 1941–1942 Räpina Aiandustehnikum
- 1942–1944 Räpina Kõrgem Aianduskool
- 1944–1968 Räpina Aiandustehnikum
- 1968–1992 Räpina Sovhoostehnikum
- 1992–2001 Räpina Kõrgem Aianduskool
- Alates 2001 Räpina Aianduskool

Lisaks eelpool nimetatud keskharidust andvaile koolidele töötasid Räpinas 1944–1957 Räpina Põllumajandus- ja Aianduskool, 1966–1974 Räpina Mesinduskool.

1961 avati aiandustehnikumi juures kaugõppeosakond, mis tegutseb aktiivselt tänaseni.

Aianduskooli koduks oli aastakümneid Sillapää loss.

Kooli uus õppehoone valmis 1984. aastal.

85-aastase ajaloo vältel on Räpina Aianduskoolis aiandusspetsialistiks õpetatud ligi 7000 aiandushuvilist.

Räpina Aianduskoolis on läbi aegade töötanud mitmeid tunnustatud õppejõude, nende seas silmapaistvad puuviljanduse õpetaja Otto Tigane ja uute sirelisortide aretaja Adolf Vaigla, aga ka Ülo Zirnask, Raimo Kiudorv, Jaan Kivistik, Reet Palusalu.

Aianduskooli hooldatavate haljasalade pindala on kokku 8,5 ha, sh dendropark, kollektsioonaiad, õppe-majand.

Tänu aianduskoolile võib Räpina uhkustada Eesti ühe liigirikkama ning hoolitsetuma täisealiste puudega mõisapargiga, mille kuulsus ja ilu lumuvad nii räpinlasi kui meie külalisi. Pargi on algselt kavandanud Baltimaade

kuulsamaid aiandusarhitekte Walter von Engelhardt segastiilis inglise, prantsuse ja metsapargina, kus praegu kasvab üle 500 taksoni puittaimi.

Räpina Aianduskoolis töötab täna 42 õpetajat-spetsialisti.

Päevases õppes saab omandada 6 eriala: aiandus, maastikuehitus (haljasalade rajamine ja hooldamine), maastikuehitus (väikevormide ehitamine), floristika, käsitöö ettevõtlus, keskkonnakaitse).

Päevases õppes õpib kokku 270 õpilast.

Kaugõppe 4 erialal (aiandus, maastikuehitus, keskkonnakaitse, floristika) õpib 530 õpilast.

Räpina Aianduskoolil on 7 partnerkooli 5 riigis: Soomes (Etelä-Savon ammattiopisto ja Hämeen ammattikorkeakoulu), Rootsis (Rättviks Gymnasium), Norras (Gjennestad Gartnerskole), Prantsusmaal (Centre de Formation Horticole des MFR) ja Saksamaal (Gregor-Mendel Berufskolleg ja Staatliche Berufsbildende Schule 5). 2009. aastal on lisandunud uued partnerid ka Austrias, Inglismaal ja Hollandis.

Räpina Rahvaleht

Floristaia 2009 taimetundmise võistlus, esiplaanil mõtlik Läti noormees.

Floristaia 2009 tehnikatundmisevõistlus kummutas arusaama, et masinad on vaid meisterahvaste jaoks.

Floristaia 2009 prantslased lilleseadet alustamas.

Ütle mata hea meel on, et ajalugu on Räpina jaoks pakunud lahenduse, et tänavu 275. aastapäeva tähistava Räpina Paberivabriku naabriks on teine meie kõigi jaoks väga olulise tähendusega asutus – Räpina Aianduskool, seda tänu Räpina Vallavalitsuse 1924. aastal tehtud väga targale otsusele.

Kooli ajaloole tagasi vaadates näeme eripalgelisi perioode, ent alates Heino Luiga direktoriks asumisest on elu hakanud tasa ja targu jõudsalt edenema. Nagu öeldakse: juttu on vähe, see-eest tegusid oluliselt rohkem. Kooli käekäigu üle on põhjust suuremat rõõmu tunda just viimase 2-3 aasta jooksul. See kool on täna mitte ainult Eestis vaid ka Euroopas tunnustust vääriv teiste kutseharidust andvate haridusasutuste seas. Seda näitab juba äsja lõppenud rahvusvaheline Floristaia 2009, kus osalejateks riikideks Prantsusmaa, Holland, Saksamaa, Soome, Läti.

Äsja vallavanemana aianduskoolist tunnusmärgi saanuna pean südame lt ütleva, et on selge, et see märk sümboliseerib pigem terve valla ja kooli omavahelist koostööd. Kindlasti ei saa kool tänastes ettevõtlusalastes konkretsitingimustes tulla vallale otseselt kõiki haljasalasid korda tegema – siin käib karm olelusvõitlus, ent asjakohane nõuanne ja tänuväärt konsultatsioon on meil alati käepärast olemas. Tulemusteks ei ole veel formeerunud mitmed töökavad, sh kergliiklustee algust tähistava maastikuehitusliku elemendi rajamine Nulga külas, kuid Räpina Aianduskooli ja valla ühiskomisjon on töötanud välja pikemaajalise kava, kuidas käituda ja vaadata maastiku-ehitusliku ja haljastusliku pilguga üle mitte ainult linn, vaid vald tervikuna. Püüame sättida tehtavad sammud maastikukujunduse osas mitte maha vekitud Euroopa koo-piana, vaid püüame säilitada omapära.

Veelkord soovin kõigile viilistlastele ja kooli tänasele perele püsivust ja tahet karmis olelusvõitluses koolitusturul edasi minekuks! Eeldatavasti oli tänavune võistkondlik Floristaia eelprooviks tuleval aastal toimuvatele Euroopa nooraednike kutsevõistlustele, kuhu oodatakse ligi 20 riigi esindatust – selle suursündmuse kordamineku nimel tuleb valla astuda suur samm koostööteel aianduskooliga, tuleb anda maksimum, et võistlused ei jääks ainult Räpina Aianduskooli territooriumile, vaid kogu Räpina vald saaks kaasa elada avatud ruumi näidisesinemistele.

Teet Helm

Räpina Aianduskooli nõukogu liige, Räpina vallavanem

Floristaia 2009 maastikuaia rajamise võistlus ei küsinud ilmast.

Meie õppeaasta parimad 2009

Elu ei ole lugu, elu on loomine.

Kas on nii, et me saame kõik mida soovime?

Kas on nii, et me saame kõik nagu pälvime?

Aeg, sina üürrike ja üllatuslooline!

Elu ei ole lugu, vaid lootus ja loomine!

Räpina Lasteaias Vikerkkaar toimus meeldiv ettevõtmine – viiendat aastat järjest toimus asutusesisene kaastöötajate tunnustamine. Selle õppeaasta parimate tiitli pälvisid õppealajuhataja Ene Tigas ja Ruusa lasteaiarühma Päiksekiir kokk Maila Hints.

Kaastöötajad on neid iseloomustanud nii:

Ene Lasteaia särasilim – rõõmsameelne ja optimistlik. Ka pilvistel päevadel suudab kaastöötajaid naeratama panna oma hea tuju ja huumorimeelega – näe, pilved hajuvadki!

Päikesekiirte ilmudes sinitaevasse tõttab fotograafiahuviline Ene looduse ilu pildistama, saades nii oma igapäevatoimetustesse elujõudu.

Meie maja üritustel, mille eestvedajaks on ta tihti ise, on tema puhul tegemist lõbusa ja mõnusa kaaslasega. Tööalaselt on ta nõudlik ja järjekindel. Samas on ta nõudlik ka enda suhtes. Tööülesanded peavad saama täidetud täpselt ja korrektself. Lisaks oma igapäevatööle on ta aktiivne ka ühiskonnategevuses. Vajadusel punub pähe patsid ja tõmbab jalga Pipi Pikksuka triibulised sukad. Selline ta on – loominguline ja väga mitmekülgne.

Maila Räpina Lasteaia Vikerkkaar Ruusa rühma asendamatu meeskonnaliige. Üksinda saab ta hakkama kõigega, mis puudutab kõõgi tegemisi ja toimetusi lasteaias. Tellimused, aruandlus ja veel 100 erinevat toimetust on vaja

ära teha toidutegemise kõrvalt. Maitsev toit laste toidulaua – kõik õigeks ajaks!

Loomult on Maila otsekohene ja oma arvamuse avaldamisel õiglane. Kaastöötajaid hoidev, lugupidav ning positiivse ellusuhtumisega on ta pälvinud nende austuse. Selline ta on – üks inimene, kümme ülesannet.

Tunnustatud olla on oma olemuselt küll üllatav, aga valmistab kindlasti igale laureaadile siirast rõõmu ja annab elujõudu ning entusiasmi. Seega üks suur heategu ning lihtne tõsiasi, mida me oma lähedastele teha saame, on tunnustada nende tegemisi ja saavutusi igapäevaselt.

Märka kiitust väärivaid suuremaid või väiksemaid heategusid!

Regina Allik

Räpina Lasteaia Vikerkkaar juhataja

Minikorpalli festivalil

23.–24. mail 2009 toimus Rakveres Minikorpalli Festival. Räpina Spordikool sõitis festivalile kahe viieliikmelise võistkonnaga. Võistlustest said osa võtta 1998. aastal ja varem sündinud poisid ja tüdrukud. Võistlused toimusid mitmes kategoorias: korpall, rahvastepall, teatevõistlus, viskevõistlus ja viktoriin. Märkimisväärne oli see, et võistkondi oli registreeritud 46. Poiste võistkondi 36 ja tüdrukute võistkondi 10 (kõigi aegade rekordarv minikorpallis).

Esimene päev algas rahvastepalli- ja korpalli alagrupi-mängudega. Kui korpallis olid vastased meie mõlemast võistkonnast füüsilises mõttes üle, siis rahvastepallis suutsime Räpina Spordikooli I võistkonnaga alagrupis tulla võitjaks ja teise võistkonnaga kolmandaks. Edasi toimus teatevõistlused, kus suudeti paljudele tugevamatele võistkondadele koht kätte näidata. Õhtul toimus viktoriin, kus me jäime mõlema võistkonnaga keskmike hulka.

Teine päev algas viskevõistlustega, kus meie mängijad jäid oma tulemustega keskmiste hulka. Edasi tulid korpalli ja rahvastepalli kohamängud. Korpallis meil nii hästi ei läinud – jäime tabelis alumiste sekka, kuid rahvastepallis saime I võistkonnaga kolmanda koha.

Kokkuvõttes läks meil hästi. Väikesed spordipoisid said oma esimese korpallivõistluse kogemuse, olid tublid ja pidasid kahepäevasele pingelisele võistlusele kenasti vastu. Üldkokkuvõttes saime I võistkonnaga 16. koha ja II võistkonnaga 24. koha 36 osavõtja hulgas. Märkimist väärib veel see, et meie korpallipoisid olid enamasti mitu aastat nooremad kui teised ning võistlesid igas võistlus-olukorras südikalt ja vapralt.

Räpina Spordikooli I võistkond: Egert Aia, Märt Hüdsi, Risto Lillemäe, Tambet Toim, Marthin Vahtra. Räpina Spordikooli II võistkond: Stefan-Leon Kaljuvee, Mårten Liske, Alan Reinart, Taavi Toim, Mehis-Egert Üllim.

Anto Järn

Õpilaste treener

R PINA ÜHISGÜMNAASIUMI TEATED

6. mail oli algklasside õpilastel võimalus vaadata Raimo Aasa, Margus Abeli ja Ervin Lillepea esituses **etendust „Jutt on kooruke, õpetus ivake”**.

6. mail toimus klassidevaheline **karaokev istlus**.

7. mail osalesid meie kooli 7B klassi õpilased koos klassi-juhatajaga Elvas vaba hu ritusel „Suur kontsert-pidu-õhtu”. Selle üritusega t histati Tartumaa muuseumi ja Elva jaamahoone juubelit.  pilased esinesid näidendiga, mis oli lavastatud O. Lutsu „Kevade” ainetel.

7. mail käisid **11. klasside**  pilased **Rakvere teatris** ja vaatasid etendust „Meie, mehed”.

11. maiks selgusid kollektiivid, kes p asesid vabariiklikule **XVIII Tantsupeole**. Valituks osutus ka **R pina  hisg mnaasiumi v imlemisr hm**  petaja Anu Tuviku juhendamisel. Peole sõidetakse 30. juunil.

4.–11. maini osalesid **Siret Kalbus** ja **Catlin Ritsberg Türgis toimunud korvpalliturniiril**. V istkondi oli kohale saabunud üle kogu maailma ning Eesti võistkond saavutas 26. koha. Õpilastel oli võimalik tutvuda ka kohaliku kultuuriga ning toimusid ka ühised puhke htud.

13.–15. maini viibisid 11. klasside õpilased Mooste vallas Hullum e karjääris **riigikaitselaagris**. Osavust sai proovida t psuslaskmises ning granaadiviskes. Väga huvitavad ettekanded tegid Kaitseressursside Amet, tuletõrje, politsei ning kiirabi töötajad. Õpiti elementaarseid elluj  amisv tteid ning orienteeruti.

13. mail esinesid meie kooli algklasside õpilastele **R pina Muusikakooli õpilased ja õpetajad**.

14. mail osalesid neljandad klassid Eesti Maanteemuuseumis **liiklusp eval**.

14. mail esinesid meie kooli õpilased kontserdiga **R pina pensionäridele**.

Põlva mk mv kerge ustikus saavutasid meie kooli õpilased kokku üksteist I kohta, üheksateist II kohta ja üksteist III kohta. Koolinoorte meistriteks tulid Silver Ulm (kaugus, kõrgus, kuul ja 100 m), Liina Matto (kaugus), Karl Junson (800 m), Raul Kalbus (kõrgus), Gert Tarasov (100 m), Eleri Kontkar (kuul), Kaisa Vaher (800 m), Sander Tensing (kõrgus, 60 m, 400 m, mitmev istlus), Triin Junson (pallivise, kaugus, mitmev istlus), Kert H dsi (kaugushüpe) ja M rten Liiske (kaugus, mitmev istlus). Pendelteatejooksus saavutati I koht. Õpilasi juhendas Karin Junson.

21. mail tehti kokkuvõte **noortealgatusprojektist „Heategevus noorte südamesse”**.

28. mail toimus **viimase koolikella** aktus **9. klassi õpilastele**.

28. mail toimus kooli **kevadkontsert**.

1. juunil t histas meie kool **lastekaitsep eva** koos Petseri 3. Keskkooli õpilaste ja õpetajatega. Kooli fuajeis valmis õpilaste kunstiline ühistöö tähistamaks kaheksandat s p-rusaastat. Õpilastel oli võimalus joonistada korvpalliv ljal-kul ning kuulata kontserti koolimaja ees. Kontserti said vaadata ja kuulata ka lapsevanemad

1. juunil toimus ** ppen ukogu koosolek**, kus olid arutlusel järgmised teemad:

- 9. klassid enne l pueksameid.
- 1.–8. ja 10.–11. klasside õpilaste üleviimine järgmisse klassi.
- Tasemetööde tulemused.
- Temaatilise riikliku järelevalve õiend.
- Info.

3. juunil toimusid **aktused**, kus tublimaid õppureid autasustati kiituskirjade ning t nukirjadega ja tublimaid sportlasi premeeris volikogu esimees hr Tiit Kala.

Direktor soovis kõikidele õpilastele head suvevaheaega.

2008/2009.  ppeaasta tulemuste põhjal tunnustati t nukirjaga **256**  pilast, sealhulgas kiituskirjaga „Väga hea õppimise eest” **87** meie kooli õpilast (kiituskirja saanud õpilased on klasside nimekirjades trükitud tumedamalt).

Direktor avaldab kiitust:

1. Alklassides õppisid neljadele ja viitele ning käitumine ja hoolsus oli eeskujulik või hea järgmistel õpilastel:

1A

Kelly Elias, **Annaly Gutjuma, Anette Gutjuma, Ketlyn Idion, Artur Kusnets, Magnar-Markus Lill, Ragnar Naruski, Risto Nelk**, Kevin Nirk, **Veronica Oidingu, Tanel Pärnaste, Anna-Leena R mson**, Roman Stefanjuk, Melani Vosmi.

1B

Keilit Adson, Toomas Kilk, Liina Konsap, Sander Liiske, Heleen-Mailis Maastik, Karen R mson, Anna Zahharova, **Brigitta Uibo**.

2A

Indrek Arumets, Janne Jaago, Taiger Kala, Stefan Leon Kaljuvee, Juri Kants, Wiido Konsap, Risto Lillemäe, **Alina Podu kina**, Piret Puurmaa, Devin Põlluste, Deiny Raudsepp, Alan Reinart, Keir R mson, **Peeter Samoldin**.

2B

Kadi Antonov, Matis Erikson, **Merilyn Idion**, Egle Ivanova, Laura Kolsar, **Oliver Kruusamägi**, Kaiser Nestra, **Andres Palusalu, Merily Pastak, Deivi Pihlap, Diana Pihlap**, Mihkel Sillakivi, **Helena Sock, Daan Zekker, Marthin Vahtra**, Mehis-Egert  llim.

3A

Egert Aia, Pilleriin J  mets, M rten Liiske, Maarja Lurich, Oksana L ssenکو, **Triin Nelk**, Anett-Kristin Palmar, **Marike Peedosaar, Taavi Ruusp ld**, Renet R mman, Tambet Toim.

3B

Henri K be, Kristel Liblik, **Victoria Priimets**, Edda-Johanna Punnisk, Egert Punnisk, Kristjan Rohtmets, Kaspar Salve, **Brittany Tuul**, Mari-Liis Vosmi.

4A

Anita Härm, Rauno Härm, **Kadi Kaldm e**, Gunnar Kallari, **Kert Kask**, Pille-Riin Konsap, **Meelika Kustavus, Mairit Laine, Rain Loodus**, Hedvig-Hanna Raud.

4B

Kati Heering, Priit Ilves, **Elis Andra Jõks, Annali Kruusamägi, Elisabeth Muts**, Maris Neeno, Jaakob Suurm ts, Eleri Varjund.

2. Põhikoolis õppisid neljadele ja viitele ning käitumine ja hoolsus oli eeskujulik või hea järgmistel õpilastel:

5A

Riina Gadjak, Kert H dsi, **Elina Kirju kin**, Kristo K rtmann, Kristian Lillemäe, **Kristin Poljakov**, Joonatan Samuel, **Deniss Semjonov, Karoline Solovjev**, Karl Tereping, Henri V sokovski.

5B

Diana Heering, Reio Härm, Triin Junson, Oliver Kaldoja, Esme Kergand, **Liis Konsap, Janar M ndsalu**, Hristina Parimskaja, Maksim Rjurikov, Mariken Tarasov, Mikk Tarros, Vallo Vaherpuu.

6A

Rivo Avarmaa, Morten Geherman, Ehtel Hainsoo, Olesja Juma eva, **Kati Justus**, Katre Kriisk tt, Aleks M ttus, Silver N rep, Rasmus Tilgand, Alina Tsetshladze.

6B

Eleri Galka, Stefanie Hallik, Silver Kirotar, **M rt Konsap**, Brigitta Kroon, **Koit K rvel**, Kaarel Laar, Maarja Ly Maastik, Kirke Narusk, Raina Narvik, JoelMarkus Noorem, Adeele-Anett Orav, Johanna-Liis Pabusk, Liis Punnek, **Emeri Roots**, Matthias Tuuling.

7A

Dorel Donner, Piret J ri  , Kristiina Keiv, MailiMerle Kink, Elen Kirju kin, Margot Koppel, Tatjana Kruglova, Markkos Ladev, **Maaja-Liis Maastik**, Maarja-Liis Metsla, Tanel Narusk, Jana N mm, Vladimir Rjurikov, Ketty Rohtmets, **Triinu Ruusp ld, Kadri  ukov, Kristina Tammes**, M rt Tolmusk, Kadi Torila, **Olivia Tund**.

7B

Kristin Aasmaa, Marten Huuse, **Krete Junson, Taisy Justus, Irmeli Kokmann**, Anette Kõiv, Anett Naruskberg, **Elis Oja**, Kadri Samuel, **Sandra Vahala**, Kerttu Volk.

8A

Ilja Balanov, Katre Kliiman, Kristjan Kosem e, Kaspar Adam Laht, Elsa Nagel, Hanno Narvik, Janely Puurmaa, **Maarja-Liisa R mson**.

8B

Kaidi Galka, Kristina Gladarenko, **Ingo Igna ov**, Ingvar Igna ov, **Julia Kljonskaja**, Liina Kuusik, **Kaidi K  mer**, Raul Mastik, Jaanika M ndsalu, Merilin M ller, **Carina Narusk**, Merili Ootsing, Tanel Ootsing, Keidi Punnek, **Grete R zova**, Eleriin Saliin, **Kristina Uljanova**.

3. Vene õppekeelega klassides õppisid neljadele ja viitele ning käitumine ja hoolsus oli eeskujulik või hea järgmistel õpilastel:

4.–6. klass

Andrei Kuk inov, Marina Dogadova.

4. Gümnaasiumis õppisid neljadele ja viitele ning käitumine oli eeskujulik või hea järgmistel õpilastel:

10A

Galina Brokan, Genet Hindov, Karl Junson, Siret Kalbus, Kadi Kirotar, **Ingrid Kokmann**, Jana Krot, Liina Matto, Irina Papkina, **Catlin Ritsberg**, Oksana  alajeva, Mari Usin, Kert V lli.

10B

Merle H lvin, Karine Kiudorf, Maare M ttus, Siim Nael, **Kadri Norring**, Malin Pihlapuu, Kairi Songi, Maarja Talvik.

11A

Heleri Huuse, Kerli H sson, Eelika Lepasild, Martin Meitus, Marika Midro, Chrislin Nestra, **Janno Ritsberg, Kadriiis R mmann**, Stella Saarist, **Andrei Svi  t **.

11B

Liis Kuusik, Kauri Kütt, Riina Raudson, K rt Tagel.

Neljadele ja viitele õppis ning eeskujuliku või hea käitumise ja hoolsusega oli kokku **256 õpilast** (sealhulgas 87 kiituskirjaga), mis hindamisele kuulunud **416**  pilasest (hinnavi 131 algklassi õpilast, 11 vene õppekeelega õpilast, 205 põhikooli õpilast ja 69 gümnaasiumi õpilast) moodustab **61,5 %**. Alklassides oli vastav õpilaste arv **109** (82,6%), vene õppekeelega klassides **2** (18,2%), põhikoolis **110** (53,7%) ja gümnaasiumis **35** (50,7%).

Täiendavale õppetööle jäeti **21 õpilast**, mis moodustab 5,05% hindamisele kuulunud õpilaste arvust. Alklassides jäi täiendavale õppetööle 1 õpilane (0,76%), vene õppekeelega klassides 2 õpilast (18,2%), põhikoolis 17 õpilast (8,3%) ja gümnaasiumis 1  pilane (1,45%).

Allikas: RÜG Infoleht

Sportlik pühapäev
R pina Lasteaia Vikerkaar

R pina Lasteaia Vikerkaar toimus pühapäeval, 31. mail lastekaitsep evale pühendatud pere-spordipäev „Suur ja väike käsikäes”.

Spordip eva korraldati juba kolmandat korda: 2007. aastal sportisime R pina  hisg mnaasiumi staadionil, kahel viimasel korral lasteaia õuealal. Eesmärgiks oli pakkuda lastele ja vanematele mõnusat p hap evahommikut koos tegutsemise rõõmu.

Spordip ev algas toreda r ngk iguga muusika saatel. Ava-sõnad lausus  ppealajuhataja Ene Tigas, kes soovis kõigile osalejatele head koostegemise rõõmu ja spordielamusi. Kooliminejad lapsed esinesid tantsuga „Keerukuju” ja peale seda toimus ühine virgutusv imlemine liisusalmi „Hommikuti üks ja kaks” saatel. Nüüd kus kõik olid üles virgunud ja tuju kõigil hea, v iski sportlik pühapäev alata.

Lastel tuli oma võimeid proovile panna viiel spordialal. Nendeks olid: paigalt kaugus- ja k rgush pe, hernekoti vise, t psusvise rõngastega ning 30m jooks. Vanemate ülesandeks oli laste julgustamine ja tulemuste kirja panemine. Kui lapsed olid oma alad läbinud, tuli vanematel ennast proovile panna. Toimus rühmade vaheline teatev istlus lapse kandmises, kus lastevanematel tuli läbida distants last kandes.

Spordip eva võitjateks osutusid kõik osalejad ja lapsed said diplomi.

Enne spordip eva algust ja hiljem oli lastel võimalus hüpata batuutidel. Batuutidega oli kohale tulnud firma Airfun Tartust.

Suured tänud kõigile, kes osalesid perespordip eval ja aitasid seda korraldada!

Tiia Mäe

R pina Lasteaia Vikerkaar liikumisõpetaja

Soojendusv imlemine enne sportlikke tegevusi.

Pildi autor Ene Tigas.

RÄPINA NOORTES KERGEJÕUSTIKLASTES ON VÕISTLUSINDU

Räpina Spordikooli esimene ametlik aasta lõppes tublimate kergejõustiku noorsportlastele võistlussõiduga Leetu, nimelt Jurbarkasse, kus toimus Balti matš 4-võistluses. Eestit esindas 2 võistkonda: Räpina Spordikooli ja Võrumaa Osula Põhikooli võistkond. Iga võistleja pidi jooksmas 60m, hüppama kaugust, viskama palli ja jooksmas 500m (tüdrukud) või 800m (poisid). Võistkonda kuulus 6 tüdrukut ja 6 poissi. Räpina võistkondi juhendasid Kurmet Karsna ja Karin Junson.

Tüdrukute võistkond jäi auhinnalisest III kohast napilt ilma. Poisid pidid leppima V kohaga. Võistlus toimus 1995. aastal sündinud ja noorematele tüdrukutele ning poistele. Sellest ka sellised saavutused kokkuvõtlikele kohtadele, sest viis meie võistkonna poissi on sündinud 1996. a (Kert Hüdsi, Sander Tensing, Eduard Paulson, Mihkel Mehine, Jaspas Jõesalu) ja üks poiss 1998. a (Märt Hüdsi). Tüdrukute võistkonda kuulus neli 1995. aastal sündinut: Anette Kõiv, Krete Junson, Emeri Roots, Agnes Kostin ja kaks 1996. aastal sündinut: Eleri Galka ja Triin Junson. Veel olid kaasas Esme Kergand ja Diana Heering, kes aitasid kaasa teise Eesti võistkonna edule. Nimelt Võrumaa, Osula Põhikooli tüdrukute võistkonnale. Kõik lapsed olid tublid ja nii mõnigi püstitas isiklikke rekordeid.

Räpina kergejõustiku säravamaid tähti Triin Junson sooritas palliviskes oma vanuseklassis väga tähelepanuväärset tulemust – 58.98m, mis on 11-12-aastaste tüdrukute uus koolirekord.

Räpina kergejõustiklaste rahvusvahelised jõukatsused Leedus saavutatuga ei piirdu. 17.–19. juunil toimub Poolas Varssavis veel üks rahvusvaheline kergejõustiku võistlus: koolinoorte kergejõustikumängud 1996.–1998. a sündinutele. Ka sellele võistlusele on pääsenud Eestit esindama Räpina Spordikooli 8 sportlast.

Suvel, 14.–15. juulil on tulemas ka Eesti Noorte Meistrivõistlused kergejõustikus, kus saavad ennast proovile panna veidi vanemad noorkergejõustiklased (sünniaastaga 1990–1995). Veel saavad kergejõustiku õpilased osaleda Eesti väikelinnade suvistel mängudel ja ka suvistel Peipsi mängudel. Hoiame noorsportlastele põialt!

Kergejõustiklaste suure tänu pälvib Räpina Vallavolikogu esimees Tiit Kala, kes on 4 aasta vältel oma volikogu esimehe palgast kogunud preemiafondi. Kevadisel lõpuaktusel on ta premeerinud Põlva maakonna meistriks ja Eesti noorte MV-I finaalkohale jõudnud Räpina noorsportlasi.

Mina omalt poolt loodan, et ka edaspidi Räpina Spordikooli kasvandikel jätkub tahet ja aega sporti teha. Eks siis on tulemused paremad ja meid märgatakse väljaspool Räpinat ja Põlvamaad veelgi rohkem.

Karin Junson

Räpina Spordikooli kergejõustikutreener

Räpina noored kergejõustiklased mitmevõistluse Balti matšil Jurbarkas 09.–10.06.2009.

On avatud „Ettevõtlusinkubatsiooni programm”

Austatud Räpina valla elanikud!

Inkubatsioonikeskustel on tänu Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele avanenud võimalus esitada taotlusi Euroopa Liidu poolt rahastavale „Ettevõtlusinkubatsiooni programmile”. Kahjuks puudub Räpina Äriabikeskustel ülevaade kas ja kui palju on meie vallas huvilisi, kes sooviksid käivitada oma ettevõtluse. Kõigil huvilistel palun võtta ühendust kuni 17. juulini Räpina Äriabikeskusega, et ideid arutada. Huviliste olemasolul esitab Räpina Äriabikeskus programmi vastava taotluse.

Et Teil oleks lihtsam otsustada, siis annan ülevaate sellest, mis on ettevõtluse inkubatsioon ja mis sellega kaasneb.

„Ettevõtlusinkubatsiooni programm” on suunatud ettevõtluse kasvule ja innovaatilisuse arendamisele ettevõtlusinkubaatorites. Ettevõtlusinkubaator on keskus, kus kogunud nõustajad pakuvad uudsete ideedega alustavatele ettevõtjatele eriteadmisi, koostöövõrgustikke, finantseerimisvõimalusi ja vajalikke vahendeid (ruume, seadmeid jne), et vähendada nende ebaõnnestumise riske, kiirendada kasvu ning muuta nad edukateks. Programmi lõppkasusaajateks on inkubaatorite asukasettevõtted (inkubandid), kes inkubatsiooniprotsessis osalemise mõjul suudavad jätkusuutlikult kasvada ja suurendada oma konkurentsivõimet.

Programmi üldiseks eesmärgiks on toetada kasvu-potentsiaaliga innovaatiliste ettevõtete tekkimist ja jätkusuutlikku arengut, vähendades nende ebaõnnestumise riske, kiirendades kasvu ning arendades innovaatilisust, et inkubaatorist lahkudes oleksid nad elujõulised ja iseiseisvad.

Inkubaatorite poolt pakutav kõrge kvaliteediga inkubatsiooniteenus soodustab ettevõtetevahelist koostööd ning loob eeldused ettevõtte tootlikkuse ning innovaatilisuse kasvaks.

Mis inkubandist inkubaatoris saab?

Inkubaatorisse tuleb ettevõtja oma äriidee kirjeldusega ja lahkub sealt 2–4 aasta pärast ülestöötatud firmaga, mis tähendab seda, et firmal on välja töötatud kindel toode või teenus, tal on kindel ja pidevalt kasvav klientuur, saavutatud teatud käive ning loodud seda kõike toetav organisatsioon.

Kellele on mõeldud inkubaator?

Erinevate inkubaatorite vastuvõtu tingimused on erinevad. Üldiselt aga piisab, kui ettevõtjal on olemas mingi uuenduslik idee, tehnoloogia või teadmistemahukas toode või teenus ning tahtmine kiiremini ja tulemuslikumalt saavutada oma eesmärgid ning jõuda välisturgudele.

Miks inkubaatorisse?

Vahendite ja suuremahuliste investeeringute leidmise keerukus, ebaõnnestumise risk ja pikk ajavahemik ideest turukõlbliku tooteni jõudmisel – need on vaid mõned alustava ettevõtja ees seisvatest väljakutsetest.

Enamik neist probleemidest on lahendatav inkubaatoripoolse toetuse abil. Inkubaator katab alustava ettevõtja jaoks viis olulist teenuste aspekti:

- aitab selekteerida kandvaid ideid ning luua selle elluviimiseks meeskond;
- aitab välja selgitada ettevõtja vajadusi ning pakub tuge kompetentsi tõstmisel;
- nõustab äriplaani väljatöötamisel ja jooksva täiustamisel;

- pakub pädevate ekspertide, koostööpartnerite ja huvi-gruppide võrgustikku;
- toetab finantsplaani ülesehitamist (kas omavahendite või väliste finantseerimisallikatega);
- aitab materiaalse infrastruktuuri ettevalmistamisel.

Suhtlemine soodustab ideede sündi. Inkubaatori asukad rõhutavadki suurima lisaväärtusena just võimalust lävida koostöövõrgustikuga. Mida enam ettevõtte areneb, seda olulisem on leida lisaks investoritele ka partnereid, kes sooviks lisaks rahale sisuliselt panustada. Selleks on inkubaator kindlasti soodne keskkond, kus suhtevõrgustik on oluliselt laiem kui omaette tegutsedes.

Inkubatsiooniteenused

Inkubatsiooniteenus on mitmekülgne teenus ja katab üldjuhul järgmisi valdkondi:

Nõustamis-, konsultatsiooni- ja koolitusteenused kogu äriplaani väljakujundamise, jälgimise ja elluviimise jooksul ettevõtte majanduse baasestadmistest kuni spetsiifiliste teadmiseni, lisaks tugu turuanalüüside, tehnoloogiliste küsimuste ja finantseerimisega seotud probleemide osas, mille eesmärk on:

- ettevõtja arendamine: innovaatiliste ideede arendamine, kompetentsi kasvatamine, teadmiste suurendamine ning oskuste arendamine;
- ettevõtte arendamine: ettevõtte, tehnoloogia, organisatsiooni ja juhtkonna loomine ja arendamine;
- toote/teenuse arendamine: pakub võimaluse tehnilise kontseptsiooni kommertsialiseerimiseks.

Info- ja tehnosiirdeteenused (tehnoloogiapakkumiste ja -otsingute vahendamine rahvusvahelise andmebaasi kaudu, klientfirmade nõustamine tehnoloogiliste vajaduste väljaselgitamisel, rahvusvahelistele tehnoloogiasiirdelepingute sõlmimisele kaasa aitamine, kontakt-ürituste ja seminaride korraldamine ettevõtjate innovatsioonisuutlikkuse tõstmiseks).

Infrastruktuuriteenused – inkubantide varustamine tegevuseks vajalike ruumide, tingimuste ja vahenditega (kontoriruumide, mööbli, seadmete rent, kommunaalteenused, ruumid koosolekute ja seminaride läbiviimiseks, esitlustehnika) ning kontoriteenused (sekretäri haldus-alamale kuuluvad tsentraliseeritud teenused).

Finantseerimisvõimalused (ligipääs finantseerimisallikatele – toetused, fondid, investorid, kontaktid kapitali omavate riskifirmadega).

Sisemine võrgustik (olemasolevad rahalised ja ruumilised võimalused ja inimesed, grupid ja firmad ning nendevahelise sünergia tekitamine).

Välimine võrgustik (suhete loomine ja hoidmine inkubantide vajadustele vastavate teadusasutuste töötajate, konsultantide, ekspertide, mentorite, riiklike ja teiste asutustega, ettevõtluse tugistruktuuridega, ligipääs nende poolt pakutavatele teenustele ning finantsinvestoritele, osalemine rahvusvahelistes koostöögruppides, mis pakuvad erinevaid võimalusi inkubaatori asukatele).

Leo Kütt

SA Räpina Inkubatsioonikeskus juhataja

Hariduse 1, Räpina

79 61 399

521 8202

ariabi@ariabi.ee

ÕPPEKESKUS PÕLVASSE

Mainori Kõrgkool on suurim rakenduskõrgkool Eestis. Üle Eesti on 12 õppekeskust. Mainori Kõrgkoolil puuduvad keskused Põlvas, Valgas, Jõgeval ja Haapsalus – selle nimel, et nendeski maakondades oleks võimalik omandada kõrgharidus, teevad tööd esindajad. Minu, kui Põlvamaa esindaja peaeesmärk on luua õppekeskus Põlvasse, et anda kohalikele inimestele võimalus õppida oma kodukohas.

Mis mind suunas Mainorisse? Esiteks mulle sobilik õppevorm – võimalus valida päevane, õhtune või kaugõpe. Õpin õhtuses õppes, mis tähendab seda, et õppimine ja töölkäimine ei sega üksteist. Teiseks regionaalsus ehk kui peaks olema vajadust või tahtmist vahetada elukohta mistahes põhjustel, saan õpinguid jätkata samas koolis, lihtsalt teises linnas asuvas õppekeskuses. Kolmandaks õppejõud, kes on omaala spetsialistid just praktikas. Alati on parem õppida praktikutelt, kes tegelevad igapäevaselt sellega, mida nad teistele õpetavad.

Mainori Kõrgkool pakub haridust, mis on tööturul nõutud nii täna kui ka tulevikus ja mis kõige tähtsam –

pööratakse tähelepanu pakutava hariduse sisule ja kvaliteedile! Seda põhjendaksin ka jõukohase õppe-maksuga. 18 erinevat eriala on minu meelest piisav, et igaüks leiaks oma lemmiku. Mina leidsin endale südame-lähedase eriala, milleks on majandusarvestus ja finantsjuhtimine.

Julgustaksin eriti neid inimesi õppima asuma, kellel juba õpingutest möödas võib-olla isegi 20 aastat. Minu tutvusringkonnas on paljud öelnud: „Ma ei oska enam õppida, mu teadmised on aegunud, kool ja õppimine on ju noortele!” See on vaid petlik hirm, mis on ületatav. Täna on päeval on koolis teadmisi omandamas ühes ja samas auditooriumis lapsevanem ja laps. Mainori Kõrgkooli kõige vanem üliõpilane on 62-aastane. Kunagi ei ole hilja õppima hakata!

Merli Maiste

(Mainori Kõrgkooli Esindaja Põlvamaal)

Merli.Maiste@mk.ee +372 5679 0010 www.mk.ee

Rahvanäitlejate seltsingu möödunud hooaja tegemistest

Rápina Rahvanäitlejatele oli läinud hooaeg ilus ja tegus. Sellesse aega mahtus päris palju esinemisi. Kuigi 15 näitlejast, kes nimekirja kuuluvad, ei saanud kõik rolli igas etteastes, sai igaüks siiski ennast proovile panna laval nii mitmelgi korral.

Kui oktoobris hooaeg algas, panime pearõhu kadrikavale, aasta lõpus köitis meid jõulutemaatika – nende kavadega sai ringi käidud päris palju. Uuel aastal aga pärast omakultuuripäeva mõtlesin lavale tuua midagi tõsisemat. Nii võtsin kätte O. Lutsu „Näidendid“, kust valisin välja kaks lühinäidendit ja ühe följetoni, millest tegin ühevaatuselise tüki. Trupi tegelastele sai osad jaotatud ja tekstid kätte antud – mis siis veel muud, kui veebruari keskel hakkas tõsine töö pihta – algul ikka üks kord nädalas, aprillist juba kaks korda nädalas. Oli hea meel, et äraütlejaid ei olnud ja näitlejatele rollid meeldisid. 30. aprillil kukkus kell.

Näitetrupp tõi lavale O. Lutsu triloogia „Pärijad“, „Onu paremad päevad“ ja „Viis väikest pakikest“. Lavakujunduse eest hoolitses Maarika Lukk, ajastutruud riided muretes iga näitleja ise. Äitäh publikule, kes meid kuulama-vaatama oli tulnud ja näitlejaid lilledega tänas. Ka näitlejate endi meeoleolu oli väga hea. Pean siinkohal tänama oma austatud näitlejaid, kes olid südame ja hingega asjasse pühendunud. Olge te tänatud Viive Peedel, Hilda Veber, Olly Kodussaar, Eva Sala, Reene Lääne, Tamara Käärik, Viive Kärtman, Helgo Lemsalu ja Kalev Toimla!

Üllatuse valmistas Rápina Rahvamaja, kes tänas meid kõiki tänukirjade, lilled ja piduliku õhtuse koosviibimisega kohvilauas. Super! Viive Peedel, Hilda Veber, Olly Kodussaar, Eva Sala, Reene Lääne, Tamara Käärik, Viive Kärtman, Helgo lemsalu ja Kalev Toimla – olge te tänatud!”

Näitlejatel on tulnud estraadipaladega üles astuda Krootusel, Võõpsus, Lintes, kõige rohkem Rápinas, aprillis naljapäeval ka Ruusal.

Kokkuvõttes võib hooajaga rahule jääda. Seltsingu liikmetest on loodud ansambel VOTT-JOTT. Ansambli repertuaari kuuluvad südamlukud ja hingele armsad laulud-mängud – peamiselt tantsumuusika. Profid me pole, aga tunne, et meil on koos hea. Ansambli koosseisus on Tiiu (akordion), Olly (marakas), Tamara (jauram), Juta (trumm) ja Viive (triangel). Laulavad muidugi kõik. Oleme külakosti viinud mitmel korral Võõpsusse, Rápina Hooldekodusse, oma rahva pensionäridele. Väga hea oli esineda Lintes. Täname kutse eest ka Rápina õigeusu kirikut.

Kõige sellega polnud hooaeg veel lõppenud. Mis edasi? Kuna mul oli juba ammu mõttes teha midagi moedemonstratsioonitaolist, ka mõned kostüümi-ideedki mees mõlumas, siis otsustsin mõtte teoks teha.

Oleme ju kõik jäätmekäitlemise seadusega tuttavad ja peame oma prügi ikka õigesse konteinerisse koguma. Mina aga mõtlesin, et prügi, mis ei kõdune, saab ka mitmel erineval moel ära kasutada, kasvõi näiteks kostüümide tegemiseks.

Kui aprillis teatritükkidega lõpetasime, oli siht selge – tuleb teha moedemonstratsioon. Teemadeks valisin „Ökomood on tip-top mood“ ja „Mood ja aastaajad“. Artell „AEGA KYLL“ alustas oma tööd kostüümide valmistamiseks ainuisikulisel koosseisus TIUTSUM osaluses ja juhtimises kaaslasel ELMAR.

Kasutusele võtsingi materjalid, mis ei põle, ei kõdune, mida pole endal vaja – kuut eri värvi prügikotid, kilekotid, kilenõõrid, kileriie, reklaampaber (klantspaber), ajalehed, kommipaberid, takk, penoplast, poroloon, tsellofaan, katteloor, liimiriie, mahuline vatiin, hall vatt, valge vatt, laste savi, kartulivõrgud ja kartulid, plastpudelid, tordikarbid, kohvipaki-ümbrised, munarestid, salvärätikud, jõuluehted ja kard, elektripirnid, kapronnõõr, teip, metallklambrid, assortiikarbi sisu, karvased mänguasjad ja karvased nahajäätmed. Kostüüme kaunistasid kunstlilled. Kokku valmis üheksa nädalaga 38 kostüümi. Mannekeenidena lubasid kaasa teha rahvanäitlejad, neid oli viisteist.

Nüüd oli kõik valmis ja 21. mail saimegi tulla oma KEVAD-MOE-SHOW'ga rahva ette. Peohuvisi oli ja see tegi heameelt. Peo sissejuhatuseks mängis ansambel VOTT-JOTT mõned tantsulood ja siis oligi šouaeg käes. Iga kostüümi kohta loeti vahetekst, mis sidus seda ka järgmise kostüümiga. Vahetekste luges Tiiu Must.

Lavale tuldi ühe-, kahe- või kolmekaupaga vastavalt tekstile.

Nüüd oligi järg I osa, „Ökomood on tip-top mood“, käes. Kostüüme oli 12. *Džungli-mamma oli magama pannud oma lapse, keda valvas Unemammi-Fakiir. Seejärel tuli kuninganna, kes ei leidnud kaaslasel valgel hobusel printsit, vaid hoopis Rambo. Algas ball, sisenes daam ballikostüümis, seksikas punases, väikeses mustas kleidis... Lossi keldrist ilmus õõ hakul kolmene tontide grupp.*

Vahele tegime pillimängu ja algas kevadšou II osa, mille sõnastas in „Mood ja aasta-ajad“ – kokku 26 kostüümi. *Nagu ikka algab aasta kevadel looduse tärkamisega – kevad-neiud, ärkasid lilled lumikelluke, siniilil, võsaülane, kullerkupp, neid äratas koidukiirega päike, kaks tubli liblikat, lepatriinu. Kevadesse tungis ka volbriöö oma kahe nõiaga. Veel enne suve jätame hüvasti lasteaiaga...*

Vahele väike jalakeerutus. *Tuli suveneid koos vikerkaarega, järgnes jaaniaeg jaaniussidega, puhkesid õitsele punane ja kollane kobarroos, hilissuvel võtame kartuleid võrkudesse, kohtume sügisega kirjuse leherüüs ja kui langeb taevatäht, siis lendab üleval see hingedepäeva keegi, kes ajatusest meid öösel külastab, järgneb sügisetorm, mis paneb merelaine vahutama...*

Järgmiseks pakkusime estraadipalu „Jahimehed“ (Tiiu ja Tamara esituses) ja „Peetrike“ (Tamara esituses). *Seejärel langes õuele esimene lumehelvest. Kui lund rohkem tehti, siis lumemees. Kuna lumemehel oli igav, siis tehti ka lumememm ja lumelaps. Moešou lõppes lumeingli tulekuga.*

Lõpetuseks tegime tantsumuusikat, õnnitlesime lilledega kahte prouat publiku hulgast. Tänuililled sai ka mikimees Heino.

Šoul esinenud mannekeenide etteastetega jäin väga rahule. Nad olid igaüks oma kostüüme eelmisel päeval küll näinud, kuid polnud teinud ühtegi lavaproovi. Kuid ometi oskasid nad oma rollidesse hästi sisse elada. Tänuks kinkisin neile lilled ja tänukaardid. Virge, Eva, Sveta, Hilda, Viive, Reene, Juta, Olly, Tamara, Raina, Alina, Kylli, Agnes, Elena ja Angelica – suur tänu teile!

Tiiu Must, Rahvanäitlejate seltsingu juhendaja

Üks mõnus õhtu

Kui Rápina Maanaiste Selts Oropera tallu (Mikitamäe vald) jõudis, oli mitu päeva kestnud vihmasadu lakanud. See andis lootust, et õppekäik kujuneb toreks.

Perenaine Liisi Kutkina näitas meile oma ürdi- ja maitsetaimeaeda, mis polnudki tohutu suur põllulahmakas. Kuid seal oli küll tuntud, küll vähemtuntud taimi: apteegitill, võrtsdagetes, spinat, mesiohaks, maarjahakas... Igaühe kohta jätkus selgitusi-õpetusi. Maavits – ogadega 1-aastane taim, millelt saab söödavaid magusaid marju; pastinaak – millegipärast, ei tahtvat poest ostetud seemned idaneda, ka teised kurtsid sama probleemi, kuid omakasvatatu edeneb hästi. Mõned tuttavamad taimed vahepeal: erinevad laugud, pune, lavendel, sidrunhein, baziilikud... Ning taas huvitavaid ja võõramaid nimetusi: kikkaputk (mis väga Sosnovski karuputke meenutab), selle kuivatatud lehed aitavad kõhuhädade vastu; monarda – soodustab seedimist; ka koirohi on sobilik kõhurohuks. Kaunilt õitses kuumaasikas, millelt külmaeni vilju saab. Tähelepanu äratas kultuurpalderjan – just sellistest tehaksegi ravimeid. Kes jõuaks suure tööstuse tarvis kraavipervelt juurikaid songida! Saime teada, et artišok ei ela meie kliimas talve üle, leesputke kasutatakse rottide tõrjeks, punane malts on suurepärase salatitaim ja ilus pealekauba. Nojah, õigem ongi kasvatada ainult sellist umbrohtu, mis süüa kõlbab...

Mekkisime suhkrulehte ehk steviat. Kui magus! Stevia lehti kuivatatakse ning selle pulbrit sobib suhkru asemel pruukida. Saime ka teisi ürte maitsta: õunmünt, nõmmliivatee, meliss. Perenaine teeb kohvi omakasvatatud sigurist. Kasvuhoones sirgub suur kogus erinevaid tomatisorte, mis ongi seal seemnete saamise eesmärgil. Hästi

suure tomati kasvatab näiteks „Costeluto Florentino“. Küsimusele, mis on kõige parem väsimuse vastu ja annab tööinimesele jõudu, tuli ootamatult lihtne vastus – küüslauk.

Kuidas jaksab Liisi kogu selle mitmekesise taime-materjaliga üksi tegeleda? Ega jaksagi, tal on kaks tublit abilist – sakslasest neu ja prantslasest noormees. Abilisid aitavad istutada-korjata-kuivatada-pakendada. Noored on leidnud Oropera talu ülemaailmse ökoloogilise põllumajandusprojekti WWOOF kaudu. Tööletulekusoo ve on saabunud koguni Ameerikast ja Austraaliast.

Nägime ka taimede kuivatit – see on õhurikas ruum mitmete restide ja kuivatuskapiga. Liisi hakkas meile teed keetma, võttes ikka peoga siit ja sealt „haina“. Meie aetasime keset kuivatit seisvale lauale kaasavõetud suuspistid, abilised tõid pingid-toolid. Saime kuulda, et igapäevateeks sobivad taimed, mis pole väga tugeva ravitoimega. Tee maitsestamiseks tõi perenaine mett. Ise kasutab ta mett väga hoolega – väiksem purgitäis nädalas. Lisaks taimeteed ning nii polegi Liisi ligi 15 aastat haige olnud. Soovijad said osta valmis teesegusid „Kuldne sügis“ (eakatele), „Hea tuju“ (seedimise soodustamiseks), „Rohe-line“ (esimestest kevadistest taimedest).

Ajasime ka niisama juttu. Meil oli haruldane võimalus kuulda „Punamütsikese“ muinasjuttu prantsuse keeles. Noormees, kes Eestimaal pisut üle aasta elanud, oskab meie keelt juba päris hästi. Laulsime nii akordioni saatel kui ka *a capella*. Muuhulgas teatas allakirjutanu, et paneb seltsi „pealiku“ ameti tööpoolest maha. Ega siis seepärast midagi seisma jää – lepitati kokku, et sügisel kogunetakse Linte Külakeskus-Raamatukokku ning arutatakse asja edasi. Enne lahkumist näitas Liisi Kutkina meile oma aja-

Liisi Kutkina (keskel) oma aeda tutvustamas.

loolisi esemeid – endisaegne maakaart, aida- ja kapi-võtmed, kerilaud...

Oli südamluk ja hubane õhtu. Tekkis tunne, nagu teaks perenaist juba aastaid. Meil oli kahju, et ei saanud aidata istutustöödel – eelmiste päevade vihm oli maa liiga poriseks muutnud. Täna saime Liisilt lahke vastuvõtu eest, lahkudes lehvitas ta meile järele koos oma abilistega. Omalt poolt tänan kõiki Rápina Maanaiste Seltsi liikmeid, meie sponsoreid, aitajaid, külalisi ja võõrustajaid. Olid toredad koostöö-aastad!

Marju Lodi

VIIS FÜÜSILISEST ISIKUST ETTEVÕTJAT

FIE Milvi Kliiman (Hariduse 1, Räpina)
FIE Evi Maja (Pargi 16, Räpina)
FIE Eve Rämmar (Võhandu 52–1, Räpina)
FIE Maiga Lukki-Lukin (Hariduse 1, Räpina)
FIE Sirje Punnek (Hariduse 1, Räpina)

Sinu lugu rubriigist „Ihepoeisist ettevõtjaks”

Milvi Kliiman: Olen põline Räpina inimene: siin sündinud, koolis käinud, mehele läinud ja tööd teinud. Elan koos mehe ja lastega eramajas. Meil on kolm last. Kõige vanem õpib Maaülikoolis maastiku-ehitust ja -kaitset, kuid hetkel on vahetusüliõpilasena Portugalis. Nooremad tütreid lõpetasid 9. ja 8. klassi. Ametit õppisin Tartus H. Kulmanni nimelises Kutsekeskkoolis ja lõputunnistusel on „Laia profiiliga meeste- ja naistejuuksur”.

Evi Maja: Lapsepõlv ja kooliaeg möödus Räpinas, siin lõpetasin ka keskkooli. Tahtsin modelleerijaks minna õppima, aga juhtus nii, et õppisin Tallinnas 19. Tehnikakoolis juuksuriks. Esimene töökoht oli Põlvas. Siis tulid kompleksteeninduspunktid, hakkasin käima Lintes, Ristipalos ja Räpinas. Seejärel oli uus ja huvitav firma Helcar ning pärast seda hakkasin FIE-ks. Elan korteris. Mul on kaks poega. Üks läheb sõjaväkke ja teine lõpetab bussijuhikursuseid.

Eve Rämmar: Olen keskealine naine. Sündinud olen Räpinas, kasvanud ja koolis käinud Leevakul ja Ruusal. Keskkooli lõpetasin Räpinas. Juuksuriks õppisin Tartus Kutsekeskkoolis. Pärast kooli läksin kohe mehele. Mul on kaks last. Praegu õpib üks Väimelas turismindust ja teine õpib juuksuriks. Pärast ametikooli tahtsin tööle saada Räpina Teenindusmajja, aga ei saanud kohta. Sain tööle Põlva Teeninduskombinaati ja olin juuksuriks Ruusal, hiljem Helcaris. Vahepeal olin seitse aastat lastega kodus ja ehitasime koos mehega Räpinasse kodu.

Maiga Lukki-Lukin: Olen sündinud ja koolis käinud Kanepis. Pärast 8. klassi läksin Tallinna Kutsekooli nr 12 ja sealt sain meeste-juuksuri elukutse. Tööle suunati mind Räpinasse ehk siis Põlva Teeninduskombinaadi Räpina jaoskonda. Siin õppisin juurde naiste-juuksuri kutse ja tegin ka eksami. Räpinas lõpetasin ka keskkooli. Mul on mees, kes töötab puidufirmas ja meil on kolm tütart, kõik nad elavad Tallinnas. Kaks on tööl ja üks lapsega kodune.

Sirje Punnek: Sündinud olen Antslas, koolis käinud Võrumaal. Räpinas lõpetasin keskkooli. Põlva Teeninduskombinaadis oli vaja meeste juuksurit. Õppisin individuaalõppe korras ja andsin komisjonile eksami. Olen lesk. Poeg töötab puidufirmas. Olen vanaema poja tütrele.

Kus toimetad, mida teed, millal alustasid ettevõtjana? Kes on sinu kliendid?

Milvi: Tööd teen nüüd Räpinas, aadressil Hariduse tänav 1. Tegelikult tulin siia majja juba pärast kutsekooli lõpetamist. Kui Põlva Teeninduskombinaat laiali läks, siis olid segased ajad ja kõik, kes tahtsid jätkata, pidid hakkama ise ettevõtjateks ehk FIEdeks. Nii minagi. Oi oli pikk ja vaevarikas see algus. Klientideks on mul põhiliselt keskealised ja vanemad inimesed maalt ja ka Räpina linnast.

Evi: Tööd teen Pargi tänav 16 majas juba aastaid. Klientuur on enam-vähem välja kujunenud. Saan öelda, et on head kliendid beebidest pensionärideni.

Eve: Alates 1998. aastast olen FIE. Kolmteist aastat olen toimetanud samas kohas ehk aadressil Võhandu 52-1. Klientideks on mul põhiliselt Räpina inimesed ja enamik on püsikliendid. Alguses oli asi ikka väga nutune, aga siis hakkasid endise juuksuri Taso kliendid vaikselt üle tulema. Klientideks on jäänud ka Ruusa inimesed. Nüüd saab juba julgelt öelda, et viimased 10 aastat olen ikka tõesti tööl.

Maiga: Olen töötanud siin Räpinas ühes ja samas majas aadressil Hariduse tänav 1. FIE-ks hakkasin siis, kui Põlva Teeninduskombinaat laiali läks. Muud teed ei olnudki. Klientideks on nüüd põhiliselt naised ja mingil määral ka mehed, ehk tegelikult võiks nimetada end perejuuksuriks. Kliente on Mehikoormast Vilusteni ja Meelvast Räpiani.

Sirje: Samas majas töötan alates 1971. aastast. Vahepeal on olnud palju kursuseid ja koolitusi. FIE-ks hakkasin siis, kui Teeninduskombinaat laiali läks. Klientideks on väga toredad inimesed.

Kas ja kus oled ennast täiendanud?

Milvi: Ilma täiendusteta tänapäeval ei saa. Olen käinud Tartus ja Võrus, aga pakkumisi on oi kui palju. Igale poole lihtsalt ei jõua.

Evi: Igal kevadel ja sügisel korraldatakse materjalide müüjate poolt koolitusi. Siis saab teada, millised on moed, mis tooted on turul. Tänapäeval ei ole minu töös enam ilma koolituset ja täienduseta midagi teha.

Eve: Pärast lastega kodus olemist käisin tööturuameti kaudu uuesti koolitusel, et saaks uuesti turule tulla. Areng juuksuritöös on olnud suur ja ilma koolitusteta on võimatu seda tööd teha. Firmad, kes müüvad meile materjale, korraldavad ka igal kevadel ja vahel ka sügisel koolitusi. Tutvustatakse uusi töövõtteid ja materjale.

Maiga: Täiendkoolitused on igal aastal nii Tartus kui Võrus, osalema peab, sest materjalid ja tehnika muutuvad pidevalt.

Sirje: Olen olnud Tallinnas täiendkoolitusel neli nädalat ja kaupade tarnijad korraldavad koolituspäevi igal aastal.

Miks just Räpina ja Lõuna-Eesti?

Milvi: Ma ei ole midagi muud isegi mõelnud. Linnas võib käia, aga elada ei tahaks.

Evi: Minule ei meeldi linnas olla ja tahan olla siin.

Eve: Imelik küsimus. Mul on siin kodu ja ma olen paikne inimene.

Väga imelik küsimus! Kui oleks 20 aastat tagasi olnud sama mõistus mis nüüd, oleks väga hea elada, aga ikkagi Räpinas. Siin tunnen ennast turvaliselt.

Maiga: Minule meeldib Räpinas. Olen siin elanud pea 40 aastat.

Sirje: Siin ma olen elanud ja siin on mu kodu.

Kas ja kuivõrd kattub kunagine ettekujutus tööst ettevõtjana praeguse reaalse kogemusega?

Milvi: Lapsena ei tahtnud ma kindlasti juuksuriks saada. Ka

õppima minek pärast keskkooli oli pigem juhuste kokkulangevus. Nüüd võin öelda, et töö meeldib ja tahan seda teha. Muutused ja võimalused töös on olnud väga suured. Mis puudutab ettevõtjaks olemat, siis see pool on küllaltki keeruline.

Evi: Tegelikult kujutasingi juuksuritööd ette sellisena nii nagu see on ja olen rahul.

Eve: Vaevalt, et lapsena oleksin midagi sellist oma töös ette kujutanud. Elu on ikka väga suured muutused teinud. Ma ei ole sellist tüüpi, kes tahaks olla suurem ettevõtja. Olen hea kaasamineja ja kuulekas kaaslane.

Maiga: Kogu töö on muutunud palju. Ei tehta ju enam ei poldilokke.

Sirje: Ma ei tea miks, aga see töö meeldib mulle.

Mis on ettevõtjana kõige raskem?

Milvi: Kõik maksud ja tööga kaasnev, et täita esitatavad nõuded, on ikka väga kallid.

Evi: Algul oli FIE-del lihtsam. Bürokratia ja maksud on hoogsalt kasvanud. Palgatöölisel on lihtsam, saad töö, materjalid ja ka palga. Viriseda ei ole siin midagi. Tuleb hakkama saada.

Eve: Arvan, et raamatupidamisega ei saaks ise hakkama.... vist.

Maiga: Maksud ajavad hulluks. Muidu on FIE hea olla, sest olen ise oma aja peremees. Räpina turg on väga hinnatundlik ja tööd pead tegema väga omahinna lähedal.

Sirje: FIE algus raske ei olnud, kuna alustasime kolmekesi samaaegselt. Kõige raskem on maksude maksmine. Räpina klient on hinnatundlik ja hinda tõsta ei saa.

Millist õppeainet peate koolis õpitutest tagant järele kõige vajalikumaks?

Milvi: Vene keelt. Mul on palju kliente, kes on venekeelsed.

Evi: Matemaatikat. Kõike on elus vaja läinud ja sellist õppeainet ei olegi olnud, mida ei oleks üldse elus vaja läinud.

Eve: Koolis meeldis matemaatika. Jah, protsenti ja raha on vaja pidevalt arvutada. Emakeelt on ju ka pidevalt tarvis.

Maiga: Varem kindlasti keemiat. Nüüd on juba valmissegud ja muud värvid, on lihtsam. Matemaatikat ka. Kõike peab ju arvutama ning raha peab oskama ka lugeda, kui on, mida lugeda.

Sirje: Käsitööd. Aga muidu on ikka elus kõike olnud vaja ja eraldi välja ei oska tuua.

Kui peaksite esinema kooli lõpuaktusel, siis millised soovitused annaksite kaasa praegustele koolilõpetajatele?

Milvi: Õppige edasi. Haridust on vaja. See ei olegi nii tähtis, et kõrgkoolis. Tähtis on, et saate ameti, mis teile meeldib. Kõikidele ametitele ei olegi Räpinas kohta, aga tänapäeval on maailm ju avatud.

Evi: Ikka peab edasi õppima. Amet tuleb õppida. Tööturul ei ole midagi teha, kui sul puudub elukutse. Ei ole vajalik just kõrgharidusega omandatud elukutse, aga elukutse peab olema.

Eve: Lennake kõrgelt. Leidke endale töö, mida armastate ja tahate teha. Olen selle leidnud, tööle tulen rõõmuga ja ma tahan seda teha.

Maiga: Õppige edasi ja leidke töökoht, mis toidab.

Sirje: Oi kui raske asi. Õppige nii kaua kui võimalik ja leidke töö!

Mis on Räpinas hästi ja mis halvasti?

Milvi: Hea on see, et teed saavad korda. Hea, et toimib güмнаasium. Kui ikka tahad, siis leiad ka vabal ajal tegevust. Noortele on vast natuke vähe, aga... elada on siin päris hea. Kas just halvasti ongi midagi? Ettevõtlust ja töökohti võiks-peak olema rohkem, siis jagub ka teenindajatele rohkem tööd ja raha.

Evi: Mina ei ole kritiseerija. Kui siin halb oleks, siis ma ilmselt ei oleks Räpinas.

Eve: Loodan, et kui see suur trasside ja teede ehitamine läbi saab, on Räpinas kõik väga ilus ja korras. Hea, et meil on mitu lasteaeda ja kooli. Mina ei ole seda tüüpi, kes viriseks. Arvan, et Räpinas peaks olema üks koht, kus saaksid olla väikelapsed koos emadega-isadega, turvaliselt mängida ja aega veeta. Pargike või midagi taolist.

Maiga: Hea, et teed korda saavad. Hea, et tuleb jalgrattatee Ristipalo ja Räpina vahele. Vallavanem lubas juba ammu, aga alles nüüd juba hakkab tee paistma. Toidupoode võiks olla rohkem, siis oleks kaubavalik suurem ja hinnad väiksemad.

Sirje: Kõik on hästi. Kui oleks halvasti, siis ei elaks siin.

Mida saaks Vallavalitsus teha ettevõtluse arengu heaks Räpinas?

Milvi: Kui aus olla, siis ma valla tegemistest suurt ei tea ja ei ole ka eriti huvi tundnud.

Evi: Alustajaid ettevõtjaid jätkuvalt toetama nii nõu kui ka jõuga.

Eve: Seda ma ei tea. Püüdma teha kõik, et ettevõtteid ei peaks sulgema uksti ja säiliksid töökohad.

Maiga: Vald? Ma ei tea. Nemad ju ei saa moodustada töökohti ega säilitada. Ei tea, kas saabki midagi?

Sirje: Meid Hariduse tänaval tegutsevaid juuksureid on aidanud juba palju.

Mida saaks teha Räpina Äriabikeskus ettevõtja heaks?

Milvi: Hea on, et Äriabikeskus korraldab neid riigi poolt ettenähtud koolitusi kohapeal, ei pea kusagile kaugele minema. Äriabikeskusest rendin ka tööruumi. Eriline tänu endisele juhatajale Signe Zupsmannile, kellel jätkus närvi ja tahtmist abistada, et juuksuri tööruumid saaksid kaasaegse remondi. Nüüd vastab kõik seadustega ettenähtud tingimustele. Aitäh temale!

Evi: Tean, et on olemas, aga ei oska midagi tahta. Ise tuleb toime tulla.

Eve: Andma vajadusel nõu ja julgustama inimesi. Täiendamis-võimalusi pakkuma.

Maiga: Meile on ta teinud juba palju. Rendime Äriabilt ruume, remont sai suuresti nende abiga jne. Koolitusi korraldatakse, nagu esmaabi ja muud.

Sirje: On juba teinud. Äriabikeskuse abiga on remonditud meie ruumid. Signe Zupsmann oli ikka väga tublilt abiks!

Kuidas võiksid ja saaksid ettevõtjad panustada Räpina piirkonna arendamisse üldiselt?

Milvi: Kui me teeme oma tööd hästi, siis on kliendid rõõmsad ja ka mõtted positiivsemad.

Evi: Oma tegevusega annangi ju panuse arengule.

Eve: Arvan, et nii palju, kui oskan, annan iga päev. Suhtun klientidesse positiivselt ja läbi selle on ka nemad heatujulised.

Maiga: Oma tööd teha. Kui tuleks lisaks ka muid töökohti, siis saaks ka teenindajad rohkem tööd.

Leo Kütt

SA Räpina Inkubatsioonikeskus juhataja

Linnuke vallutas peopaiga ja teised linnulood

Mäela pere valmistub jaanikuul oma aias vastu võtma külalisi, kes saavad siin üle hulga aja kokku. Peremees Enu on selleks juba mitu nädalat koos sugulastega oma aias puhkekohta suuremaks ehitanud. Mehed olid väga ametic oma ehitustöödega ega pannud ümbrust eriti tähele. Istekoha tagaseinalt oli pilliroost kardin alla lastud ja nii see seal seisis. Proua Evi tuli vahepeal töömehi vaatama ja avastus roomati rulli otsast linnupesa. Pesapunumine käis nii kiiresti ja vist töömeeste puhkepausi ajal, et keegi seda ei olnud märganudki. Nüüd istub aed-põõsalind truult pesal ja haudub. Peopaika aga enam pole, sest suured loodus-sõbrad Evi-Enu ei taha linnukeste elu häirida. Las aga linnuke haub oma pojad välja, pidu saab ka mujal pidada. Proua Evil on küll kahju abikaasa tööst ja vaevast, kuid olukorraga peab leppima. Ju on see pere ja valitud pesapaik linnuke-sele väga meelepärane.

Veel lindudest. Hiljuti näidati televiisorist Põltsamaa linna lillekaste, kuhu kaks sinikaelparti olid hauduma asunud. Ka meie vastremonditud maja kõige kõrgemasse otsakelba nurka tegid eelmisel aastal pääsukesed pesa. Linnupojad tsigisesid seal sügiseni ja reostasid minu ärklikorruse akenti. Mõned aastad tagasi vallutasid pääsukesed 6-7 pesaga Vabaduse tänava roosa maja katuse-alused. Venelannast perenaine kui looduskauge inimene tahtis neid alla ajada. Kuulasin teda ja ütlesin, et need on õnnelinnud.

Eelmisel aastal lendas kirikusse musträstas. Tahtsime teda õue aidata, kuid linnuke rabeles end vastu kõrget akent uimaseks. Õnneks nägime nurgas pika varrega korjan-duskotti ja sinna sisse me linnu koos kirikuvanem Aivariga püüdsimegi. Nii pääses linnuke jälle vabadusse.

10. jaanikuu varahommikul kogunes 20 linnuhuvilist lossiparki linnulaulu kuulama, meid juhendas Urmas Kalla. Kuuldi kümne linnu laulu, kuigi pargis pesitseb neid poole-saja ringis. Selle üritusega meenutati loodusmehi Eduard Kattaid ja Kristjan Võsobergi, vallamajas avati ka sama-teemaline näitus.

Maie Oaine

Veelõbu Lämmijärvel

Suvi on käes ja rannahooaeg juba alanud!

Haudamäe talu pakub Lämmijärve ääres Värskast Piirissaareni lustakat kaatrisõitu.

Oleme ettetellimisel kohal üritustel vee ääres või teeme perekonnale sõidu ümber Salosaare.

Kahe kiire mootorpaadi järel saab vedada erinevaid veeelusid – rõngaid, suuski, veelauda.

Hoiame näod naerul emadel, isadel kui ka lastel – saame ka aeglaselt sõita!

Hindu saab kokku leppida telefonil 51 45 435.

Päikeselisi rannapäevi!

ÕNNITLEME VANEMAI

**Varbakest varjame kivide eest,
suudleme seebi silmaveest,
rajame teed, mis sirge ja sile,
kahele väiksele jalale,
k umnele väiksele varbale.**

Anete Kala
09.05.2009

Marek Nõel
11.05.2009

Romel Borgmann
27.05.2009

Hajaasustuse veeprogrammi taotlusvoor on avatud!

Põlva Maavalitsus kuulutas 2009. aasta hajaasustuse veeprogrammi avatuks. **Taotlusi võetakse vastu 1. juunist kuni 1. juuli tööpäeva lõpuni.**

Taotleda saab hajaasustuspiirkondades asuvate maja-
pidamiste jaoks toetust kaevude ja joogiveetorustike ehta-
miseks ning kaevude varustamiseks vajalike tehniliste
seadmetega.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, mittetulun-
dus hingud ja sihtasutused.

Toetatavate tegevuste ja abik  blike kulude loetelu ning
taotlemise tingimused leiate regionaalministri 30.04.2008
käskkirjast nr 59 „Hajaasustuse veeprogrammi program-
m-dokument”, mis on kättesaadav Põlva Maavalitsuse veebi-
lehel programmide rubriigis: [http://www.polvamaa.ee/
index.php?page=2513&](http://www.polvamaa.ee/index.php?page=2513&).

Veeprogrammis osalemiseks tuleb täita taotlus ja esi-
tada nõutud lisadokumendid. Taotluse täitmiseks (sh Lisa
1 ehk eelarve) tutvuge “Hajaasutuse veeprogrammi prog-
rammdokumendiga”. Taotlus ja eelarve peavad olema all-
kirjastatud. Jälgige, et oleks lisatud kohustuslikud lisa-
dokumendid.

Lisainformatsioon:

Kaisa Tammoja
kaisa@rapina.ee, 799 9512, 5329 2980

M ia Kasaru
miia@rapina.ee, 799 9510, 506 3276

**Vaba aja keskus Prive läheb
juulis suvepuhkusele!**

**Eraldi tellimusi saab esitada
telefonil 5341 2860
või e-postil: prive@hot.ee**

**Meeldivate taaskohtumisteni
uuel tervistaval hooajal!**

**Seniks kõigile meie headele klientidele
p ikselist ja sooja suve!**

Prive kollektiiv

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

**Varsti su enese silmad
Saavad päikeseks ilma.
Uue s  tavad tule,
Valguseks tuled.**

I.K. Ger l

Jelena Gunja
09.05.2009

Gennadi Miroljubov
15.05.2009

Jaan Soeson
19.05.2009

Loreida Parmakson
22.05.2009

Aldo Tamm
30.05.2009

KULTUURIKALENDER JUUNIS-JUULIS

L, 20. VI	20	RAHVAPIDU * J�rsum�e Virve pereansambel * Rahvalik kultuuriprogramm * Tantsuks AUDRU J��LAEVANDUSE PUNT * Jaanituli Pilet eelm��gis 50.-, kohapeal 75.- Teave tel 5176288	Leevakul
P, 21. VI	12	Laste rattap�ev. Tasuta! Korraldaja R�pina SK, info tel 5183758 (Heini Lumpre)	Sillap�� lossi pargis
P, 21. VI	14	R�pina Paadimees. J�ukatumine ja meelelahutus igas vanuses spordihuvilistele. Tasuta! Info tel 5172724 (Mait Meensalu)	J�epaisu ujulas
E, 22. VI	17	K�LAP�EV * K�la ajalootunnid * Jaanituli	
	20	* Muusikat kuulamiseks ja tantsuks esitab TOOMAS ANNI Osalustasu 25.- Maarjalille talus P��snal	
E, 22. VI	17	R�pina keskv�ljaku avamine. NB! K�rev (keha)kultuuriprogramm!	R�pina keskv�ljakul
E, 22. VI	18	R�pina Rattatuur. Korraldaja R�pina SK, info tel 5183758 (Heini Lumpre)	Start R�pina keskv�ljakul
T, 23. VI	11	V�idup�ha jumalateenistus	R�pina Miikaeli kirikus
T, 23. VI	12	V�idup�ha m�lestushetk	Ausamba pargis
T, 23. VI	20	JAANIPIDU ansambliga S�DE Pilet 25.-/10.- Korraldaja R�pina RM, tel 7961363, 5153254	Tulet�rje v�ljakul
T, 23. VI	21	Jaani�htu Jaaniga. Info telefonil 7961661	R�pina Koduloo- ja Aiandusmuuseumis
T, 30. VI	19	“Ugala” teatri vaba�huetendus “Charly t�di” Lavastaja: Taago Tubin. M�ngivad: Andres Oja, Juss Haasma, Martin Mill, Keit Triisa (k�lalisena), Egle Sild (k�lalisena), Tarvo Vridolin, Margus Vaher, Gert Kark, Luule Komissarov, Merle Liinsoo. Pilet eelm��gis 100.-, 1 tund enne algust kohapeal 135.-. Lapsed kuni 7-a tasuta. Piletite eelm��k V��psu Raamatukogus, R�pina Rahvamajas ja Ruusa Kultuurimajas. Piletid m��gil Piletimaailmas, Piletilevis ja tund enne algust kohapeal.	V��psu Pritsikuuri platsil
P, 12. VII	12	Rahvapilliorkester Piibari ja Toomas Luhats. Tasuta!	R�pina Muusikakooli aias
N, 16. VII	12	IV rahvusvahelise noorte tantsufestivali VIKKEL-FEST kontsert. Esinevad P�lvamaa tantsur��hm Kagu-Kabujalak��s�, Veseleva noorter��hm L�tist ja rahvatantsur��hm “Marjan” Udmurtiast. Tasuta! Teave tel 5176288	Ruusal
R, 17. VII	13	Rannap�ev. Tasuta! Buss R�pinast Leevakule v�ljub vallamaja eest kell 13.	Leevaku j�ek��rus
L, 18. VII	7	KALAMEESTEP�EV Kalap��g�v�istlus	
	11	V��psu kooli viiastlaste kogunemine pritsikuuris	
	14	Kalameestep�eva spordiv�istlused. Avatud mikrofon kalamehejuttudeks. Laevas�idud L�mmij�rvel. P�eva juhib Meelis K�o. Oma tegevusi ja Peipsi j�rve kalandust tutvustab Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu. TASUTA!�rituse korraldab R�pina vald. Info tel 5176288	V��psu Pritsikuuri platsil
L, 18. VII	20	Peo�htu. Peaesineja ansambel MEIE MEES. P��se eelm��gis 50.-, kohapeal 125.- Info tel 5176288	V��psu Pritsikuuri platsil
L, 18. VII	10	Heino Tolstingu III m�lestusv�istlused v�rkpallis. Info telefonil 5167760.	Naha k�laplatsil
P, 19. VII	18	MARGUS VAHERi kontsert „Oma laulu leidsin ma �les” Esimest korda saab soolokontserdil kuulata s�gava ja andeka laulja emakeelset omaloo- mingut, �ratundmisr��mu pakuvad kuulajale l�bi aegade enim armastatud laulud eesti kullafonidist. Kaasa teevad Martin Matt (kitarr) ja Robert Sikk (saksofon) Pilet eelm��gist 150.-, pension�rid 125.-	Sillap�� lossi treppidel

KUULUTUS

**Pühapäeval, 19. juulil 2009
kell 09.00-16.00 R pinas
Tuletõrje väljakul HEINAKUU LAAT.
Kauplejad  le Eestil!
Info telefonil 5805 0167**

KLUBIS TULEKUL!!! AVATUD 23.00-05.00

19.06. Reede	RING FM SOOVITELEFON 1616 KLUBITUUR R�PINAS! Soovilugusid m�ngivad DJ-d Annika Kiidron & Ahto Kalda Laval valavad jooki sexikad Ring Fm'i tantsut�drukud Silmailu pakub Desiree Striptiisitar, kohale s�idutab Peobuss! 5 P�EVA S�NNIP�EVA PIDUSTUS! PALJU �NNE ��KLUBI 10 AASTANE! Tervitusnaps 10.-
20.06. Laup�ev 21.06. P�hap�ev	DJ Karl Kukke DJ Kaupo Mitt DJ Raiki Reinsoo DJ Tulvo Ilves S��SKEDETA JAANITULI! Jaanimusa m�ngib DJ Mati Lukk Laup�evast kuni teisip�evani s�da��ni pilet vaid 10 krooni!
22.06. Esmasp�ev	Tule ja kustuta oma janu ning tantsi suviselt kuumade r�tmide j�rgi varahommikuni! Hitihoiatused ja sekka ka 90-ndate superlugusid! Superm�llu korraldab DJ Veiko V�rv
23.06. Teisip�ev	OSKUS MAKSA! Tule tee endale ise joogi ja pileti hind! Oskust DJ puldis n�itab Siim Zilmer STIILIPIDU!!! DJ Kaupo Mitt DJ AIZA & BALERIINIDE SHOW! MAD-MASTERZ aka MELBOOM & TONY BEATZ Dj Set K�ike seda juhatab DJ Vahur Kollom (Ring Fm)
26.06. Reede	Parimad pidutsejad kohtuvad sellel laup�eval Klubis V�handu! POWER HIT RADIO Klubis V�handu! Parim Tantsumuusika Eestis! DJ Marek Talivere
27.06. Laup�ev	EESTI TANTSUTABEL LIVE DJ Ahto Kalda (Ring Fm) Peo juhatab sisse teine NAIS-DJ meie klubi puldis! Laval super sexikad Ring Fm-i tantsut�drukud!
03.07. Reede 04.07. Laup�ev 10.07. Reede	V��psu mnt. 29 R�pina
11.07. Laup�ev	
17.07. Reede	
18.07. Laup�ev	

MIS JUHTUS?

Vargused:

Ajavahemikul oktoober 2008 kuni 30.04.2009 on sisse murtud
R pina vallas Rahum e k las asuvasse maamajja ja sealt ära viidud
kohver väärtuslike fotode ja postkaartidega, antiikne portselan-
vaagen, meeste pintsak, p hapilt Jeesus Kristuse kujutisega ja
vanaaegseid rahatähti (eelmise sajandi algusest pärit rublad ja
margad). Omanik hindab vargusega tekitatud kahju 4900 krooniile.

28. mail teatati, et R pina vallas Suure-Veerksu külas on viimase
kahe n dalala jooksul varastatud külmkapp. Kahju 3000 krooni.

  l vastu 28. maid on R pina linnas Võhandu tänaval sõidu-
autost Opel varastatud automagnetofon.

Liiklusõnnetused:

15. mail kella 2 ajal juhtus liiklusõnnetus R pina vallas Tammistu
– Tootsi tee 3. kilomeeril, kus sõiduauto Ford Mondeo sõitis teelt
välja vastu puid. Auto juures viibinud 24-aastane Heiki toimetati
vigastustega Tartu  likooli Kliinikumi, kust ta peale esmaabi andmist
kodusele ravile lubati. 24-aastasele Jaanusele anti esmaabi
kohapeal. Liiklus nnetuse täpsemad asjaolud ja see, kes autot
juhtis, on selgitamisel. Jaanusel tuvastasid politseinikud kahepro-
millise joobe, Heikilt võeti joobe tuvastamiseks vereanalüüs.

26. mail kella 22.35 ajal juhtus liiklusõnnetus R pina vallas
Rahum e k las Võru-R pina tee 44. kilomeetril, kus sõiduautole
VW Passat, mida juhtis 27-aastane Yuri, jooksis ette p der. Juhile
anti s undmuskohal esmaabi, p der hukkus.

Ave Lillemäe

Kommunikatsioonib roo juhtivspetsialist
Lõuna Politseiprefektuur

R pina Rahvaleht

Väljaandja: R pina Vallavalitsus
Kooli tn 1, R pina 64504
tel 799 9500, e-mail vald@rapina.ee

Toimetajad: Eva Saar, Kaisa Tammoja

Kujundus: Repro Express
Trükk: Paar O  Tartu, Ilmatsalu 3g,
tel. 716 8151, faks 716 8150
e-mail: info@paar.ee